

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I HISTORISË DHE I FILOLOGJISË
DEPARTAMENTI I GJEOGRAFISË

Programi: **Bachelor**

Drejtimi: **Gjeografi**

Lënda: GJEOGRAFI RURALE

<i>Pedagogët:</i>	Prof. dr. Sabri LAÇI & Dr. Edlira KOLA
<i>Ngarkesa:</i>	4 ETCS (14 javë: 2 leksione dhe 1 seminar në javë)
<i>Lloji i lëndës:</i>	e detyrueshme
<i>Programi i studimit:</i>	Bachelor
<i>Viti/semestri:</i>	II/II

Përshkrimi: Disiplinë aplikative që u ofron studentëve njohuritë bazë mbi hapësirën rurale dhe dukuritë e proceset gjeografike që zhvillohen në të: rregullimin e territorit, planifikimin rural, politikat, strategjitë, projektet dhe programet e zhvillimit rural të integruar e të qëndrueshëm, popullsinë, vendbanimet, banesën dhe jetën sociale, ekonominë dhe infrastrukturën rurale, peizazhin dhe mjedisin rural.

Temat:

1. Hyrje. Objekti, përmbajtja, detyrat dhe rëndësia e studimit të gjeografisë rurale.
2. Hapësira rurale: përkufizimi, llojet, tipat, evolucioni dhe prirjet e zhvillimit.
3. Rregullimi i territoreve rurale: përkufizimi, etapat, mjetet, aktorët. Roli i gjeografit në rregullimin rural.
4. Planifikimin rural: përkufizimi, natyra, problemet dhe qëndrimet ndaj tij, detyrat dhe rëndësia.
5. Zhvillimi rural: koncepti dhe objektivat. Politikat, strategjitë, projektet dhe programet e zhvillimit rural të integruar dhe të qëndrueshëm,
6. Rregullimi i hapësirës bujqësore dhe reformat agrare. Bujqësia si aktiviteti kryesor në hapësirën rurale: problemet teknike, ekonomike, sociale dhe mjedisore.
7. Popullsia, territori, vendbanimet, jeta sociale dhe eksodi rural.
8. Ekonomia rurale: degët dhe nëndegët, roli në ekonominë kombëtare, prirjet e sotme të zhvillimit dhe perspektiva.

9. Bujqësia si aktiviteti kryesor ne hapësirën rurale: problemet teknike, ekonomike, sociale dhe mjedisore
10. Industria dhe artizanati në hapësirën rurale: minierat, zonat e nxjerrjes së naftës, nxjerrja e lënës drusore, përpunimi i ushqimeve dhe prodhimi i pijeve, artizanati etj.
11. Turizmi rural: koncepti, përmbajtja, format e organizimit dhe zhvillimit, rëndësia për ekonominë rurale sot dhe në të ardhmen.
12. Punësimi në hapësirën rurale dhe të ardhurat sipas sektorëve. Papunësia dhe varfëria rurale. Papunësia dhe varfëria.
13. Infrastruktura rurale: elementet përbërës, faktorët dhe drejtimet e zhvillimit. Roli i saj në shfrytëzimin e resurseve, përtëritjen dhe zhvillimin e hapësirave rurale.
14. Peizazhi rural: përkufizimi, tipat dhe evolucioni i tyre. Vlerat estetike të peizazhit. Peizazhi rural mesdhetar.
15. Mjedi rural: përkufizimi, llojet dhe evolucioni i tyre. Faktorët ndotës dhe dëmtues. Rëndësia e ruajtjes dhe mbrojtjes së mjedisit rural.

Forma e kontrollit dhe vlerësimit

- Detyrim frekuentimi në: 70% të seminareve	
- Angazhimi në seminare:	10% e notës
- Testi I: në javën e 6-të	10% e notës
- Testi II: në javën e 10-të	10% e notës
- Detyra e kursit ose ese: rreth 5 faqe format A4, TNR, 12, hapësira 1.5):	20% e notës
- Kontrolli përfundimtar: provim me shkrim	50% e notës
- Gjithsej:	100%

Literatura detyrueshme për studentin:

1. S. Laçi et al, *Gjeografia rurale*, LILO, Tiranë 2014.
2. E Muça (Dashi), *Zhvillimi rural i qëndrueshëm*, UBT, Tiranë 2013.

Literatura plotësuese:

1. J. Gadant, *Aménagement et développement rural*, Lavoisier, Paris 1987.
2. A. Gilg, *An Introduction to Rural Geography*, Edward Arnold, London 1985.
3. J. Harriss, *Rural Development*, Hutchinson University Library, London 1986.